

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

кафедра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Навчально-наукового інституту педагогіки і психології

ІНСТИТУТ

ПЕДАГОГІКИ І

ПСИХОЛОГІЇ

№1

Сумське державне педагогічне університетське імені А.С.Макаренка

Світлана КОНДРАТЮК

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА
МУЗЕЙНО-ВИСТАВКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

галузь знань 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 028 Менеджмент соціокультурної діяльності
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Менеджмент соціокультурної діяльності
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(назва)

мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією ННПП

28 серпня 2024 р.

Голова

Юлія БОНДАРЕНКО, доктор педагогічних наук, професор

СУМИ 2024

Розробник:

ЗНОБЕЙ Олексій Володимирович, старший викладач кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри
канд. пед. наук, доцент

Анжела ПОЛЯНИЧКО

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Ознайомлення студентів з науково-теоретичними основами технології презентації мистецького продукту, організації та здійснення музейно-виставкової діяльності в сучасному соціокультурному просторі, з механізмами створення умов, необхідних для реалізації соціально та культурно значимих мистецьких проєктів.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення навчальної дисципліни **«Технології організації презентацій та музейно-виставкової діяльності»** є блок дисциплін професійно-орієнтованої підготовки: «Соціокультурна анімація», «Культурологія», «Історія видовищних мистецтв», «Технології соціокультурної діяльності», «Культурна і соціальна політика в Україні».

3. Результати навчання за дисципліною

	Результати навчання	Компетентності
	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сучасні тенденції розвитку у сфері виставкової діяльності; - специфічні риси підготовки та проведення виставок в Україні; - основні принципи діяльності куратора; - основи діяльності зі створення комерційно успішного виставкового проекту; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися у функціонуванні сучасних виставкових майданчиків; - орієнтуватися у спеціальній літературі, присвяченій особливостям організації виставкового проекту. <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сучасну систему управління якістю та забезпечення конкурентоспроможності виставкового заходу. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - логічно репрезентувати освоєний матеріал виставкової діяльності; - орієнтуватися у етапах створення виставкового проекту. - ефективно організувати групову роботу на основі знання процесів групової динаміки та принципів формування команди; - оцінювати умови і наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень. - здобувати навички із здійснення після виставкової роботи для визначення основних помилок та недоліків задля розробки рекомендацій для їх подолання у майбутньому. 	<p>Спеціально-професійна:</p> <ul style="list-style-type: none"> - репрезентує здатність обґрунтовувати вибір відповідного рішення щодо прийняття участі у відповідному виставковому заході; - здатність організовувати підготовку зразків товарів і послуг (експонатів) для демонстрації на виставках; - здатність організовувати демонстрацію товарів (послуг) на виставці та спілкування з відвідувачами виставки; здатність виконувати весь перелік робіт: від планування виставок та проведення конкретної виставки на виставкових площах. <p>Науково-дослідницька та проектна:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формують здатність розробляти виставкові проекти туристичного спрямування; виявляти пріоритетні напрями у проектуванні, - здатність до моніторингу і оцінювання ефективності процесів у виставковій туристичній індустрії; - здатність до оцінювання інноваційно-технологічних ризиків у виставковій туристичній індустрії; - здатність проводити оцінку інвестиційних виставкових проектів за різних умов інвестування та фінансування; - здатність засвоювати тенденції розвитку виставкової діяльності у світі і Україні.

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	студент/-ка демонструє повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; знання основної та додаткової літератури; виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
В	студент/-ка демонструє достатні знання матеріалу в заданому обсязі, з певною систематичністю виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою; виявляє переважно конструктивний і репродуктивний характер використання набутих знань та умінь.
С	студент/-ка виявляє повні, систематичні знання із дисципліни, успішно виконує практичні завдання, засвоїв/-ла основну та додаткову літературу, виявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента/-ки наявні незначні помилки.
D	студент/-ка виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент/-ка спроможний/-на усунути їх із допомогою викладача/-ки.
Е	виставляється студентів/-ці, відповідь якого/-ї під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.
Р	студент/-ка не спроможний/-на до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни. студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни
FX	студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни на достатньому рівні, але рівень залишкових знань та умінь дозволяє повторне складання підсумкового контролю за результатами самостійної підготовки.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль												Разом	Сума	
РОЗДІЛ 1						РОЗДІЛ 2								
<u>T</u> 1.1	<u>T</u> 1.2	<u>T</u> 1.3	<u>T</u> 1.4	<u>T</u> 1.5	<u>T</u> 1.6	<u>T</u> 2.1	<u>T</u> 2.2	<u>T</u> 2.3	<u>T</u> 2.4	<u>T</u> 2.5	<u>T</u> 2.6	48	100	
Поточний контроль														48
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			
Контроль самостійної роботи												52	100	
5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5			

Розподіл балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка БСТБ	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	B	задовільно
60 - 63	E	
35-59	БХ	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	Б	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок і вмій студентів здійснюється у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті в межах змістового модулю, має навчальний характер, може проводитися в формі опитування, виконання практичних і тестових завдань.

Проміжний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного та практичного матеріалу змістового модулю та передбачає виконання студентами завдань для модульного контролю.

Підсумковий контроль здійснюється після закінчення вивчення навчальної дисципліни за результатами поточного та проміжного контролю.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Науково-теоретичне і технологічне забезпечення презентації культурного продукту

Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу. Продукт культурної діяльності людини: його призначення, специфіка й особливості функціонування в соціокультурному просторі.

Предмет, мета і завдання курсу. Сучасний соціокультурний простір як цілісна система, її складові й особливості їх функціонування. Людиноцентричний принцип організації соціокультурного простору кінця ХХ - початку ХХІ століть. Специфіка мистецького продукту, який є результатом творчої діяльності людини і який забезпечує нагальна естетичні потреби споживачів. Поняття про собівартість мистецького продукту і особливості його ціноутворення. Різноманіття мистецького продукту, що визначається різноманіттям творчої діяльності людини. Принципи класифікації мистецтв за специфікою їхньої мови та за категоріями простору і часу. Активізація процесів взаємодії мистецтв на зламі ХХ - ХХІ століть. Культурне маркування мистецького продукту та механізму його функціонування в певному соціокультурному просторі.

Тема 2. Особливості сучасної культури як цілісного соціального утворення. Презентація як одне з явищ сучасного культурного життя та її технологічне забезпечення.

Специфіка сучасної культури доби пізнього постмодернізму. Перетворювальні процеси та їхні наслідки в культурному житті кінця ХХ - початку ХХІ століть. Концепція індивідуалізованого простору культури в теоретичній спадщині Б. Гройса. Структурні утворення в сучасній культурі в інтерпретації Л. Фльорі. Прогностичні підходи щодо подальшого розвитку світової культури та презентаційного компоненту в ній. Презентація як одна з форм сучасного соціокультурного життя, що передбачає просування серед споживачів певного культурного продукту. Презентація як одна з форм передачі культурної інформації, що сприяє зміні соціального довілля споживачів.

Тема 3. Комунікативна сутність презентаційного процесу. Алгоритм розробки та механізми реалізації презентацій соціокультурних проектів.

Зміст поняття «комунікативний акт». Специфіка комунікативних актів у галузі культури, обов'язкові складові, наявність яких забезпечує успішне здійснення інформації: відправник, отримувач, текст, контекст, код, контакт. Побудова алгоритму розробки та механізму реалізації соціокультурних проектів: моніторинговий етап, виокремлення соціокультурної проблеми, формування мети, визначення поетапних цілей, визначення ресурсного забезпечення, етапи і терміни реалізації. Трикутник презентаційного алгоритму: продукт - споживач - спосіб отримання.

Тема 4. Мистецька специфіка й особливості проведення презентації літературних творів.

Розробка загальної концепції презентації. Визначення презентаційного забезпечення (або рекламно-інформаційне забезпечення презентації): плакат, запрошення, текст вербальної інформації про захід. Розробка проекту можливого оформлення презентаційного простору. Визначення медіатора презентації, розробка сценарію для нього. Розробка сценарного плану проведення презентації. Визначення візуального забезпечення презентаційного процесу. Врахування цільової аудиторії заходу. Можлива попередня робота з нею.

Тема 5. Комунікативна специфіка презентації продукту видовищних і музичних мистецтв.

Кодова специфіка творів видовищних (сценічні й екранні) і музичних мистецтв. Ускладнення текстів сценічних і екранних мистецтв за доби постмодернізму, процесу їхньої інтерпретації глядачами та слухачами. Інформаційне забезпечення заходу з попереднім визначенням споживацьких пріоритетів. Інформаційна та мистецька насиченість візуальної реклами. Попередня робота з аудиторією. Використання засобів масової інформації з метою максимальної підготовки глядачів до сприйняття мистецького продукту. Питання цінової політики, врахування факторів її успішного здійснення.

Розділ 2. Особливості організації та здійснення музейно-виставкової діяльності

Тема 1. Музей як соціокультурна інституція. Різновиди музеїв, особливості встановлення та умови здійснення музейних комунікацій.

Музей, його соціальне та культурне призначення. Функції музеїв: збирання та збереження результатів культурної діяльності людства, експозиційна робота, науково-дослідницька робота, просвітницька та видавнича діяльність. Розширення функцій музеїв в кінці ХХ - початку ХХІ століть. Принципи класифікації музеїв як соціальних інститутів: за характером музейних зібрань, за формою власності (державні та приватні зібрання), за місцем (стаціонарні, пресувні). Специфіка музейних комунікацій: експонат - медіатор - отримувач. Регламентація поведінки споживача музейної інформації. Принципи оновлення експозиційного простору на зламі ХХ - ХХІ століть. Музейні зібрання та їхня доля в історичній перспективі.

Тема 2. Специфіка формування приватних музеїв і колекцій, їхнє значення в житті сучасної людини.

Приватні музейні зібрання: історії їх виникнення, особливості формування, специфіка організації експозиційного простору, подальша доля. Особистість і її значення у визначенні специфіки зібрання. Принципи поповнення колекції. Залежність якості зібрання від культурно-освітнього рівня власника. Проблема «смаку» та можливі шляхи її вирішення. Особливості взаємодії державних і приватних музейних зібрань. Питання включення приватних колекцій до соціокультурного простору міста, регіону, країни. Різноманіття здійснення контактів з відвідувачами. Політика ціноутворення. Актуальні сучасні економічні, соціальні та мистецькі проблеми в контексті процесів формування приватних музейних зібрань.

Тема 3. Особливості організації діяльності мистецьких галерей та їхнє місце в соціокультурному просторі окремого адміністративно-регіонального локусу.

Мистецькі галереї (або арт-галереї), економічні, соціально-політичні та культурно-мистецькі умови їх виникнення. Специфіка галерейного руху в кінці ХХ - на початку ХХІ століть в Україні та інших пострадянських країнах. Особливості функціонування галерей у соціокультурному просторі. Функції галерей: мистецька, пропагандистська, збиральницька, торговельна. Власник галереї та його значення в здійсненні мистецько-економічної політики закладу. Система художник - приватна галерея - приватний музей - державні заклади культури та мистецької освіти. Функція арт-галереї у процесі естетичного виховання підростаючого покоління. Освітні програми галерей. Роль галерей у формуванні культурного іміджу країни (регіону, міста) у міжнародному мистецькому просторі. Доля арт-галерей як культурних інституцій в історичній перспективі.

Тема 4. Принципи формування музейної експозиції та здійснення виставкової практики.

Експозиційна діяльність як одна з головних функцій музеїв. Принципи побудови музейних експозицій: історичний, галузевий, жанровий, за національними школами. Розробка наукової та дизайнерської концепції експозиції та етапи її реалізації в музейному просторі. Принципи етикетажу музейних експонатів та їхній науково-інформаційний супровід. Регламентація поведінки відвідувача в експозиційному просторі. Побудова алгоритму огляду експозиції. Організація екскурсії, принципи її розробки та проведення. Екскурсія як один з різновидів сучасних культурних комунікацій. Принципи організації та проведення інтерактивних екскурсій, підвищення ролі відвідувача в її проведенні. Аудиогід, його інформаційне забезпечення та особливості його використання відвідувачами музею. Перспективи подальшого розвитку експозиційної культури музеїв XXI століття. Зростання ролі виставкових проєктів у сучасному соціокультурному просторі.

Тема 5. Виставкова, просвітницько-освітня та громадська діяльність мистецьких галерей.

Мистецька галерея та її значення в сучасному соціокультурному просторі. Особливості здійснення виставкової політики мистецької галереї, її взаємодія з творчими осередками міста, окремими художниками. Принципи організації виставкових експозицій, їх інформаційних супровід. Система комунікацій у процесі проведення вернісажу. Економічна та ринкова складова у підготовці та проведенні виставок. Арт-галерея та її роль у формуванні сучасного ринку мистецьких творів. Реалізація просвітницько-освітніх програм у галерейному просторі. Проблеми кадрового, інформаційного та матеріального забезпечення освітньої діяльності. Основні напрями громадської роботи галерей: з освітніми закладами міста або регіону, з державними музейними колекціями, творчими спілками та їх осередками, з митцями та фахівцями в галузі мистецтвознавства. Роль куратора (або власника) галереї в реалізації у виробленні та реалізації магістральних напрямів діяльності. Подальше зростання ролі арт-галерей у сучасному соціокультурному просторі.

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма у тому числі					Усього	Заочна форма у тому числі				
	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост
РОЗДІЛ 1. Науково-теоретичне і технологічне забезпечення презентації культурного продукту											
<u>Тема 1.</u> Предмет, мета і завдання курсу. Продукт культурної діяльності людини: його призначення, специфіка й особливості функціонування в соціокультурному просторі.		2				8					
<u>Тема 2.</u> Особливості сучасної культури як цілісного соціального утворення. Презентація як одне з явищ сучасного культурного життя та її технологічне забезпечення.		2				8					
<u>Тема 3.</u> Комунікативна сутність презентаційного процесу. Алгоритм розробки та механізми реалізації презентацій соціокультурних проєктів.		2	2			8					
<u>Тема 4.</u> Мистецька специфіка й особливості проведення презентації літературних творів.		2	2			6					
<u>Тема 5.</u> Комунікативна специфіка презентації продукту видовищних і музичних мистецтв.		2	2			8					

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 2. Особливості організації та здійснення музейно-виставкової діяльності											
<u>Тема 6. Музей як соціокультурна інституція. Різновиди музеїв, особливості встановлення та умови здійснення музейних комунікацій.</u>			2			8					
<u>Тема 7. Специфіка формування приватних музеїв і колекцій, їхнє значення в житті сучасної людини.</u>			2			8					
<u>Тема 8. Особливості організації діяльності мистецьких галерей та їхнє місце в соціокультурному просторі окремого адміністративно-регіонального локусу.</u>			2			8					
<u>Тема 9. Принципи формування музейної експозиції та здійснення виставкової практики.</u>			2			8					
<u>Тема 10. Виставкова, просвітницько-освітня та громадська діяльність мистецьких галерей.</u>			2			8					
Усього годин		10	8	8		86					

з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
<u>1</u>	Комунікативна сутність презентаційного процесу. Алгоритм розробки та механізми реалізації презентацій соціокультурних проєктів.	<u>2</u>	
<u>2</u>	Мистецька специфіка й особливості проведення презентації літературних творів.	<u>2</u>	
<u>3</u>	Комунікативна специфіка презентації продукту видовищних і музичних мистецтв.	<u>2</u>	
<u>4</u>	Музей як соціокультурна інституція. Різновиди музеїв, особливості встановлення та умови здійснення музейних комунікацій.	<u>2</u>	
	Разом	<u>8</u>	

Теми практичних занять

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
<u>1</u>	Специфіка формування приватних музеїв і колекцій, їхнє значення в житті сучасної людини.	<u>2</u>	
<u>2</u>	Особливості організації діяльності мистецьких галерей та їхнє місце в соціокультурному просторі окремого	<u>2</u>	
<u>3</u>	Принципи формування музейної експозиції та здійснення виставкової практики.	<u>2</u>	
<u>4</u>	Виставкова, просвітницько-освітня та громадська діяльність мистецьких галерей.	<u>2</u>	
	Разом	<u>8</u>	

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Безгін І. Мистецтво і ринок. Київ : ВВП «Компас», 2005. 544 с.

2. Богуцький Ю.П. Українська культура в європейському контексті. Київ : Знання, 2007. 679 с.
3. Гордієнко М. Основи музеєзнавства. Навч. посібник. Київ : Факт, 2007. 240 с.
4. Мусійчук В. Мистецький твір у сучасному світі. Монографія. Харків : Акта, 2011. 306 с.
5. Титаренко О. Сучасний арт-ринок: тенденції, проблеми, постаті. Київ : ВВП «Компас», 180 с.

Додаткові

1. Актуальні проблеми історії, теорії і практики культури: Збірник наукових праць. Вип.2. Ч.1,2. Київ, 1998. 380 с.
2. Матвеева Л. Культурологія. Навчальний посібник. Київ, 2005. 450 с.
3. Митець і його творчість у просторі сучасної культури: матеріали науково-методичної конференції (7-8 червня 2012 року). Суми, 2012. 215 с.
4. Панасюк В. Художнє та нехудожнє в системі театральних комунікацій. Харків: Акта, 2013. 540 с.
5. Сумський художній музей : Альбом / Авт.- упоряд. С.І. Побожій. Київ : Мистецтво, 1988. 175 с.
6. Сумський художній музей : Альбом / Г.В. Ареф'єва та інттт. Київ : ВД «Фолігрант», 2005. 172 с.
7. Якименко Ф. Мистецтво, ринок, людина. Київ, 2006. 305 с.
8. Якубов М. Музейна педагогіка: теоретичні основи. Київ : Факт, 2010. 168 с.